

KUNDUZLAR

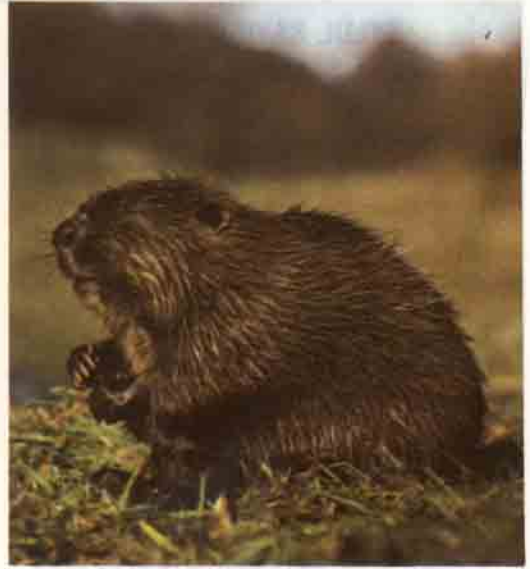
- Dünyada nesli tükenmek üzere olan hayvanlardan biri de kunduzlardır. Araştırmacılar, kunduzların nesillerinin tükendiği bölgelerde yeniden yetiştirilmesi için çalışmalar yapmaktadırlar. Yapılan çalışmalarda, kunduzların tabiata verdiği zararlar ve onların da tabiatın bir parçası olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri gerekliliği arasında kurulacak bir denge gözönünde bulundurulmalıdır.

Kunduzların yeniden yetiştirilmesi çalışmalarına Rus araştırmacılar tarafından 50'li yılların sonunda başlanmıştır. Araştırmacılar için denemeye en elverişli yer, Tuna nehri kenarındaki Neustadt şehrinde bulunan, su baskınına uğramış yapraklı ağaçlar ormanının ortasında, 15 hektar büyüklüğündeki çakıl hendeklerle kaplı arazi görüldü. Bu arazide, 100 ton toprağın yerinden kaldırılması ve 100.000 kavak ağacı, söğüt ağacı, kızıl ağaç, dağda yetişen akağaç, dişbudak, karaağaç ve çokça çalılığın dikilmesi gerekmekteydi. Bunun yanında binlerce böğürtlen fidesi, su kenarında ve içinde saz, gölsazi, suoku, tatlı su bitkisi v.s. ve son olarak da yedi ayrı cinste 23.000 balık yetiştirilmeliydi.

Yıllarca süren bir çalışmadan sonra kunduzlara uygun işlenmemiş bir arazi oluşturularak 1966 senesinde Rusya'nın Woronesch koruma bölgesinden ilk olarak sekiz kunduz getirtilmiştir. Bunu takiben Fransa'dan iki dişi ve Polonya'dan da bir dişi daha getirtilmiştir. Günümüze gelindiğinde bilim adamları yapılan deneylerin sonuçlarını inceleyerek, hayvanların halen yaşayıp yaşamadıklarını, çoğalıp çoğalmadıklarını ve başka bölgelere gidip yerleşip yerleşmediklerini araştırmışlardır.

Sonuçta Tuna nehri civarı ve kollarında, Neustadt şehri civarında 180-220 çift kunduzun yaşadığı anlaşılmıştır. Fakat, kunduzların o civara verdiği zararlar köylülerin yakınmasına neden olmaktadır. Kunduzlar hububatı yerle bir edip,

Ana kunduz çocuklarını elinde taşır. Bu, seneler önce Zürih Hayvanat Bahçesi'nde çekilen bu fotoğrafla da kanıtlanmıştır.

şeker pancarlarına musallat olmuşlardır. Çalılık çırpılık ve kıyı kısımlarda yuvaları için tüneller açmışlar, yapmış oldukları setlerle, tarlaları ve çayırları su altında bırakmışlardır. Hatta yer altına yapmış oldukları tüneller yüzünden, ağır tarım araçları tünellerin içine kolayca saplanabilmektedir. Kunduzların tüm bu yaptıkları dehşet verici bir görünüm arz etmektedir.

Aşağı Bavyera Eyalet Hükümeti, son 2,5 yılda meydana gelen zararlar için yaklaşık 9.000 DM tahsis etmiştir. Fakat köylülerin hepsi meydana gelen zararları haber vermediğinden, tahsisi gereken meblağ öngörülenden üç kat daha fazladır. Durum daha da kötüleşince Köylüler Birliği Bavyera Hükümeti'ne müracaat etmişlerdir. Bavyera Eyaleti Tabiatı Koruma Derneği olaya el koymuş ve kunduzların Neustadt ve Tuna nehri civarından başka yerlere yerleştirilmesine karar verilmiştir. Bu arada bazı kunduzlar da kendiliklerinden başka bölgelere dağılmışlardır.

Müni kentinin kuzeyinde bazı çiftçiler, birtakım hayvan yemi izlerini takip ettiklerinde toprak altındaki yosunları görererek hayret etmişlerdir. Bu bölgede dört ila beş çift kunduz olduğu saptanmıştır. Bu küçük grubun varlığı orada yapımı süren büyük havaalanının koruma altına alınması gerektiğini göstermektedir.

Aslında en önemli sorun bu hayvanların caddelerde birdenbire insanlar önüne çıkıp bir faciaya neden olmalarıdır. Ayrıca, az kullanılan ağaçların (söğüt, kavak ve kızıl ağaç) yok olduğu görülmektedir. Çünkü ergin bir kunduz senede dört ton odun yemektir. Araştırmacılar Rusya'nın Woronesch koruma bölgesinde hayvanların yemek listesini tam olarak çıkarmışlar ve kunduzların bu bölgedeki 580 tür bitki çeşitinden 148 çeşitini yedikleri anlaşılmıştır.

Bütün bunların yanında kunduzlar değerli hayvanlardır. Kürkleri oldukça değerlidir. Bu yüzden onları tuzağa düşüren de çoktur. Derisinden çıkan yapışkan ve kuvvetli koku sıvı 19. yy'da ilaç olarak kullanılmıştır. Hatta kokunun değişmesinden dolayı kokuculukta da faydalanılır.

Kunduz, sular yükseldiğinde yuvasını bir basamak yukarı çeker. Hemen toplanıp getirilen dallarla da etrafını kapatır.

Kunduz, bent ve yuva yapımı için genellikle 8 ila 20 cm kalınlığındaki ağaçları seçer. Kavak, söğüt ve kızılğacı çok kullanmasının yanında arasına kayın ağacı da kullanır.

Kunduzlar kuvvetli keski dişleri ile 8 cm enindeki bir ağacı rahatlıkla kemirirler. Ergin bir kunduz (kuyruk dahil) 130 cm uzunluğunda ve 30 kg ağırlığındadır. Bunlar Avrupa'nın en büyük kemirgen hayvanlarıdır. Arka ayakları perdelidir. Su içinde karadakinden daha atik ve çevik davranırlar.

Kunduz ailesinin yaşamı, yani bent yapımı, yuvası, sualtındaki tünelleri, annenin yuvada çocuklarını koruması ve kunduzun dışarıda manzarayı değiştiren çalışması, işte tüm bunları ancak bir ressam tasvir edebilir.

Kunduz hayası mucize ilaç olarak eczacılar ve şarlatanlar tarafından da kullanılmıştır. Örneğin, kunduz hayası; ağarmış karabiber ve şıra bileşiminin ateşin düşürülmesine; şarapla karışımının, akrep, zehirli taranto örümceği ve diğer örümcek sokmalarına, bal ile karışımının, her türlü örümceğe karşı, mersin ağacı şarabı ile karışımının, kertenkele ısırmasına ve sirke ile karışımının da, her türlü zehirlenmelere karşı iyi geldiği, ayrıca kunduz hayasının kel başa sürüldü-

(Devamı 37. Sayfada)

Kaguların çeşitli faktörler yüzünden sayısı şimdiki 500-1000 arasında...

"Kakapo"

leri geyikler, Yeni Zelanda ve Yeni Kaledonya'da erozyona bile neden oldular, birçok bitki türü azalmaya yüz tuttu.

Adalarda yerleşim ne denli yoğunsa, nesli yok olan kuş türleri de o denli fazladır. Hispaniola adasında kişi başına 6 dönüm orman düşer ve şimdilik hiçbir kuşun nesli tükenmemiştir. Buna karşılık kişi başına ancak 0,3 dönüm düşen Puerto Rico'da 4 tür tamamen yok olmuştur.

Ancak, nesli tükendiği sanılıp yeniden bulunanlar da vardır. Takahe, sutavuklarından bir kuştur. Mavi-yeşil parıltılı ve kırmızı gagalı bu kuş, insanların gelişi ile Yeni Zelanda ormanlarında ortadan kalkmıştı. Araştırmacılar, bu kuşa nesli tükendi gözüyle bakarlarken, 1949 yılında küçük bir koloni-

(Baştarafı 35. Sayfada)

günde saçların yeniden çıktığı, şırınga ile kunduz ifrazatı, bal, yağ ve su karışımının da, kırıklara iyi geldiği ileri sürülmüş ve ciddi hastalıklarda da bundan faydalanılmıştır. Tüm bunlara günümüzde batıl inanç olarak bakılıyor.

Kunduzlar, Avrupa'nın birçok yerinde, örneğin İngiltere'de 12. yy'da, İsviçre'de 18. yy başından ve Batı Almanya'da geçen yüzyıl içinde kaybolmuştur. Günümüzde kunduzlar belli bölgelerde yaşamaktadırlar. Doğu Almanya'da Steckby'de, Elbe nehrinde, Norveç'te Rhone ve Rusya'nın Woronesch

TESLAR SAATI

Teslar saati, ilk bakışta tüm diğer çok fonksiyonlu dijital saatlere benzemektedir. Ancak ek bir özelliği, kullanan kişiyi zararlı elektromagnetik alanlardan korumasıdır. Araştırmacı bilim adamı Dr. Andraji Puharich tarafından geliştirilen bu saatin, oldukça düşük frekanslı olarak bilinen ELF dalgalarına zararlı etkilerini önlediği öne sürülmektedir.

Puharich'e göre, ELF dalgaları (1-41 hertz arası elektromagnetik alanlar) oldukça zayıf güçlerine rağmen, biyolojik sistemleri iyi veya kötü etkileyebilir. Araştırmalar, ELF dalgalarının her materyalden geçtiklerini ve DNA moleküllerleriyle etkileşime girdiklerini göstermektedir.

Puharich bu konuda, "Bunun da ötesinde, çevremiz ELF ile tika basa doludur. Video gösteri terminalleri, televizyon setleri ve bu türden diğer elektronik aletler sürekli olarak zararlı olduklarını belirten sinyaller verirler" demektedir.

Bu saate, üretiminde kullanılan teknolojiye buluşlarıyla öncülük eden elektrik alanındaki deha Nikola Tesla'nın adı verilmiştir. Saatin en önemli özelliği, zararlı ELF dalgalarını çeken ve tutan magnetik bir wafer'a (üzerinde çok küçük elektronik devre bulunan silikon parçası) sahip olmasıdır.

Puharich'e göre wafer tarafından çekilen bu frekanslar, daha sonra vücudun manyetik sistemini doğal frekansına ayarlamak için sekiz hertz'lik bir sinyale dönüştürülmektedir.

Omni'den çev.: İhsan ÖZKAN

ye rastlanınca, bu bilim dünyası için hoş bir sürpriz oldu ve kuş sıkı korumaya alındı. 1986'da iki hoş sürpriz daha oldu. Küba fildişi gagalı ağaçkakani, Küba'nın dağlık ormanlarında yeniden bulundu. Hindistan'da ise Jerdon çölkoşarına tekrar rastlandı.

Şu an 280 kuş türü bilinçsiz davranışlar sonucu tehlike altındadır. Eğer bu davranışlar devam ederse, bu türlere ancak müzelerde ve kitaplarda rastlayacağız. Fırsat varken bu türleri korumalıyız. □

bölgesinde bulunmaktadır. Bu bölgeler koruma altındadır. Kunduz sayısı 6 milyona çıkarılmaya çalışılmaktadır. İsviçre'de tahminen 50.000 kunduz bulunmaktadır. Burada Norveç örnekleri de yetiştirilmiştir.

Sonuç olarak araştırmacılar denemelerinde başarılı olmuşlardır. Nitekim Bavyera eyaletinde denemeler yapan Ruslar da artık orali olmuşlardır.

Kosmos'dan çev.: Aysel YUVACI